

VASIL VE KATI' HEMZESİ

VASIL HEMZESİ

Sakin harfle başlayan bir kelimenin başına okumaya imkan sağlanabilmesi amacıyla konulan, ibtida halinde zikrolunan, vasıl durumunda okunmayan hemzeye denir.

KATI' HEMZESİ

İbtida halinde, vasıl ve vakıf halinde okunan hemzeye denir.

VASIL HEMZESİ ÖRNEKLERİ

FİİLLERDE

اَعْتَدَى

اسْتَكْبَرَ

انْظُرْ

انْطَلِقُوا

اسْتَنْجِرْهُ

İSİMLERDE

ابْتِغَاء

لِاسْتِكْبَارًا

ابْن

ابْنَةٌ

اثْنَيْنِ

HARFLERDE

اَلْكِتَاب

اَلْمَلِك

اَلْكَافِرُونَ

الرَّحِيم

اللَّهُ

VASIL HEMZESİ İBTİDA HALİNDE NASIL HAREKELENİR ?

FİİLLERDE

- Baştan üçüncü harfin harekesi
asli damme ise;

DAMME

İSİMLERDE

İsimlerde bulunan vasıl hemzesinin
harekesi daima;

KESRA

HARFLERDE

Sadece belirlilik lamı'nın başında
gelebilir ve daima;

FETHA

- Baştan üçüncü harfin
harekesi kesra, fetha veya
arizi damme ise ;

KESRA

ÖRNEKLER

اِزْكُضْ	اِسْتِغْفَارْ	اِقْضُوا	اِثْنَيْنِ
Damme	Kesra	Kesra	Kesra
اِسْتَغْفِرْ	اِجْتَنَّبْ	اَلذِّئْبُ	اِبْنُوا
Kesra	Damme	Fetha	Kesra
اِبْتِغَاءْ	اِنْظُرْ	اِنْتُوا	اَشْتَرَاهُ
Kesra	Damme	Kesra	Kesra
اِذْعُ	اَلْكَافِرُونَ	اَقْتُلُوا	اَللّٰهُ
Damme	Fetha	Damme	Fetha
الرَّحِيمِ	اَمْشُوا	اَخْرُجْ	بِئْسَ الْاِسْمُ
Fetha	Kesra	Damme	لِسْمٌ - اَلِسْمُ

ÖNEMLİ

Kuran'ı Kerim'de semai olarak geçen vasıl hemzesi ile başlayan bazı isimler :

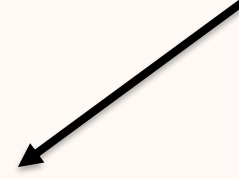
• اِبْنُ
• اِبْنَةُ
• اِمْرُؤُ
• اِثْنَيْنِ
• اِمْرَأَةٌ
• اِسْمُ
• اِثْنَتَيْنِ

KATI' HEMZESİ

Katı' hemzesi fiilde, isimde ve harfte bulunabilir. Kelime başında geldiğinde harekesi ne olursa olsun elif üzerine yazılır. Kelime sonunda veya ortasında geldiğinde ise belli kurallar dahilinde bazen kendi harekesine göre bazen de önceki harfin harekesine uygun harf üzerine yazılır. Satır üzerine yazıldığı durumlar da vardır. Aşağıda verilen örnekleri dikkatlice inceleyelim.

جَاءَ ، جُزْءٌ ، سَوَاءٌ
فِتْنَةٌ ، رُؤْيَاً ، مُؤْمِنٌ
أَعْدَاءُهُ ، أَعْدَاؤُهُ ، أَعْدَائِهِ
يَأْتِي ، يَأْكُلُ ، هَنِيئٌ
يُهَيِّئُ ، رَأْسٌ ، سَأَلَ
أَمْسَ ، أَمْرٌ ، أَيْنَ

VASIL VE KATI' HEMZESİ ARASINDAKİ FARKLAR

Katı' Hemzesi

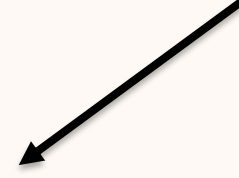
1. İbtida ve vasıl durumunda sabittir, düşmez.
2. Kelimenin başında, sonunda ve ortasında bulunabilir.
3. Harekeli veya sakin olabilir.
4. Mushaflarda işareti; ayn harfinin başının küçük yazılmış şeklidir.
5. Yerine göre elif, vav, ya veya satır üzerine yazılabilir.
6. İstifham (soru hemzesi) için kullanılır.

Vasıl Hemzesi

1. Vasıl durumunda düşer, okunmaz.
2. Sadece kelime başında bulunur.
3. Her daim harekeli okunur, sakin olmaz.
4. Daima elif şeklinde yazılır. Arap Mushaflarında üzerine küçük sad harfi konur.
5. İstifham (soru hemzesi) için kullanılmaz

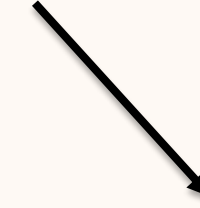
VASIL HEMZESİ İLE KATI' HEMZESİNİN BİRLİKTE BULUNMA DURUMU

Vasıl hemzesinin katı' hemzesinden önce gelmesi

Bu duruma sadece fiillerde rastlanır.

- İlk olarak baştan üçüncü harfin harekesine göre vasıl hemzesi harekelendirilir. Üçüncü harf damme ise hemze dammelenir. Fetha veya kesra ise kesralanır.
- İkinci hemze (katı' hemze), birinci hemze olan vasıl hemzesinin harekesine uygun med harfine çevrilir.

Katı' hemzesinin vasıl hemzesinden önce gelmesi

Bu duruma hem fiillerde hem de isimlerde rastlanır.

Fiillerde

Vasıl hemzesi kelime ortasında kalacağı için düşer, geriye sadece katı' hemze kalır.

İsimlerde

Vasıl hemzesi ile başlayan isimlerin başına istifham (soru) ifade eden katı' hemzesi gelebilir. Böyle bir durumda kelime ortasında kalan vasıl hemzesi istisnai bir durum olarak düşmez. İki türlü okunabilir. İbdal ve teshil.

ÖRNEKLER

Vasıl hemzesinin
katı' hemzesinden önce gelmesi

Katı' hemzesinin
vasıl hemzesinden önce gelmesi

{ ائْتُونِي }	→	{ اِئْتُونِي }
{ اَوْتُمِنَ }	→	{ أُوتُمِنَ }
{ اَنْتِ }	→	{ اِنتِ }

Fiillerde

{ اَتَّخَذْنَاهُمْ }	→	{ اِأَتَّخَذْنَاهُمْ }
{ اَطَّلَعَ }	→	{ اِأَطَّلَعَ }

İsimlerde

{ اَلْنَّ }
{ اَللهُ }
{ اَلذَّكَرَيْنِ }